

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Vaarala, Heidi; Kangasvieri, Teija

Title: Satakielikuukautta sadalla kielellä

Year: 2016

Version:

Please cite the original version:

Vaarala, H., & Kangasvieri, T. (2016). Satakielikuukautta sadalla kielellä. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 9.3.2016(Maaliskuu).
<http://www.kieliverkosto.fi/article/satakielikuukautta-sadalla-kielella/>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Satakielikuukautta sadalla kielellä

Heidi Vaarala ja Teija Kangasvieri

Maaliskuun avoin numero käynnistää *Kieli, koulutus ja yhteiskunta* -verkkolehden seitsemännen vuosikerran.

Monikielisyyttä ja kielellistä rikkautta juhlistava tapahtumakokonaisuus [Satakielikuukausi](#) järjestetään nyt toista kertaa; 21.2.–21.3.2016. Tapahtumissa tarkastellaan äidinkielen ja kielten merkitystä taiteen, kohtaamisten ja yhdessä tekemisen kautta. Kuukautta koordinoi Kulttuurikeskus Caisa ja monipuolinen toiminta keskittyy lähinnä pääkaupunkiseudulle – mutta toki Jyväskylän maailmanhengelläkin on sanottavansa asiaan.

Jyväskylässä Satakielikuukausi toi kaupunginkirjastoon oman äidinkielen ryhmissä opiskelevien lasten ja nuorten värikkään näyttelyn ja tapahtumia, joissa oman äidinkielen opetusta tehtiin näkyväksi. Näitä on tehty ActLib-projektissa, joka on Jyväskylän kaupungin ja yliopiston yhteinen, Koneen Säätiön tukema hanke. Se keskittyy monikielisen ja -kulttuurisen kielen- ja kirjallisuudenopetuksen kehittämiseen. Idean äidit ovat äidinkielen ja kirjallisuuden didaktiikan lehtori Merja Kauppinen ja suunnittelija Pia Bärlund.

Hankkeessa kehitettiin oman äidinkielen opettajien osaamista ja samalla kiinnitettiin huomiota oman äidinkielen kehittämisen tärkeyteen monikielisen lapsen tai nuoren kielirepertuaarissa. Opettajat ryhtyivät pohtimaan omaa työtään ja tuloksiin pääsi kurkistamaan kaupunginkirjastossa järjestetyssä näyttelyssä. Laajempi tutustuminen on mahdollista [hankkeen verkkosivuilla](#). Ideapankista löytyvät materiaalit ovat lähteen

mainiten vapaasti käytettävissä.

Opettajat ja oppilaat laativat laaja-alaisia oppimiskokonaisuuksia eli kirja-arkkuja erilaisten teemojen ympärille. Tavoitteena oli ylittää oppiaineiden rajoja toiminnallisesti ja kielitietoisesti. Ja mitä syntyi?

- QR-koodilla avautuvia espanjan ja swahilin kielisiä satuja kuunneltavaksi,
- ruokapyramideja arabiaksi omista mieliruuista ja herkuista,
- englannin ääntämistä harjoittava rastirata
- ja paljon muuta!

Ranska omana äidinkielenä -oppilaiden töitä

Helsingissä Satakielikuukausi tarjoaa runsaasti näyttelyitä, työpajoja, installaatioita, performansseja ja keskusteluja monikulttuurisista ja -kielisistä teemoista. Näyttelyä

turvapaikanhakijoiden tarinoista täydentää [facebook -sivu](#), työpajoja järjestetään mm. [kirjallisuudesta ilman rajoja](#) ja keskusteluja [Helsingin sadasta kielestä](#).

Kielten rinnakkaiselo ja monikielisyyden merkitystä korostaa myös *Ritva Kantelisen*, *Seija Jeskasen* ja *Teija Koskelan* artikkeli kieltenopettajan asiantuntijuuden ja työkentän muuttumisesta. Se on jokaisen kieltenopettajaksi haluavan ja sellaiseksi opiskelevan must-luettavaa. Uusi näkemys opettajasta kielikasvattajana ja oppilaiden kielitietoisuuden kehittäjänä sekä suomalaisessakin yhteiskunnassa lisääntyvä kielten ja kulttuurien monimuotoisuus haastavat opettajaa päivittämään omaa osaamistaan jatkuvasti.

Miika Katajamäki vertailee artikkelissaan Eurooppalaisessa nykykielten keskuksessa (ECML) kehitettyä Pluriliteracies-mallia ja uusittuja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita kielitietoisuuden, kielikasvatuksen ja monilukutaidon näkökulmasta. Kirjoittaja on käynyt Grazissa tutustumassa malliin ja kertoo nyt artikkelissaan työpajan herättämistä ajatuksistaan.

Charlotta Engberg, *Michaela Pörn* ja *Katri Karjalainen* raportoivat kartoituksesta, jossa selvitettiin, millaista kielirajat ylittävää yhteistyötä ruotsinkielisillä lukioilla on suomenkielisten ja ulkomaalaisten lukioiden kanssa. Kartoitus tehtiin tukemaan *eLuokkatandem*-hanketta, jossa selvitetään, miten tandemopetusta voitaisiin hyödyntää laajemmin oppilaitosten välisessä virtuaalisessa yhteistyössä.

Kun *Pasi Sahlberg* saapui Jyväskylään puhumaan koulutuksesta, kohahti luentosali täyteen rehtoreita, opettajia, opiskelijoita, opetusalan asiantuntijoita, kuntapäätäjiä ja tutkijoita. *Taina Saarinen* tuo artikkelissaan esille tämän kuudennen *Kari Sajavaara* -muistoluennon keskeistä antia. Luento on katsottavissa Jyväskylän yliopiston Moniviestimessä (lisätietoja [kieliverkosto\(a\)jyu.fi](mailto:kieliverkosto(a)jyu.fi)).

Teija Kangasvieren tietoisuudessa kerrotaan Suomen Pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajuusvuoden (2016) koulutuksen ja tutkimuksen sektoriohjelmasta ja opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämistä tapahtumista. Kieliverkosto on mukana toteuttamassa pohjoismaista ohjelmaa muun muassa valtakunnallisen Kieliparlamentin ja kansainvälisen konferenssin voimin.

[Kevät on, vallaton!](#)

Kirjoittajista Heidi Vaarala on yliopistotutkija ja Teija Kangasvieri

tutkimuskoordinaattori Kieliverkostossa.